

УДК 578.834:616.24-002.6

В. Є. САБАДАШ¹, О. О. АЛІФЕР¹, Е. М. ЗАХАРЕЦЬ²¹Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ, Україна²МЦ «Превентклініка», Київ, Україна /

Чи ефективний спіронолактон для профілактики атипової пневмонії, викликаної COVID-19, у пацієнтів із гіпертензією?

Резюме

Пацієнти, що страждають на гіпертензію, входять до групи підвищеного ризику захворіти на SARS-CoV-2. Існує непідтверджена гіпотеза, що препарати для лікування гіпертензії – іАПФ та БРА – можуть призвести до розвитку ускладнень у таких хворих. За останніми даними, альтернативою може стати перехід на калійзберігальний діуретик спіронолактон завдяки його дещо іншому механізму дії, який, до того ж, має сприятливий профіль безпеки та співвідношення користі/ризиків.

Ключові слова: COVID-19, артеріальна гіпертензія, спіронолактон

На щастя, пандемія коронавірусної хвороби (COVID-19), яка нині вирує по всьому світу, йде на спад. Проте, як відомо, ця вірусна інфекція проявляється по-різному. COVID-19 може не супроводжуватися жодними симптомами або ж спричинити розвиток гострого респіраторного дистрес-синдрому чи атипової пневмонії (SARS-CoV-2).

За попередніми даними, люди, які страждають на гіпертензію, мають вищий ризик захворіти на SARS-CoV-2. У медичній спільноті та засобах масової інформації стали ширитися припущення, що слід відмовитися від використання інгібіторів ангіотензинперетворювального ферменту (іАПФ) або блокаторів рецепторів ангіотензину (БРА) для лікування пацієнтів із гіпертензією через зв'язок препаратів із SARS-CoV-2. Проте нераціональне припинення застосування цих ліків спричинило у хворих розвиток ускладнень. До того ж, даних для підтвердження цієї гіпотези наразі недостатньо.

Про кореляцію між іАПФ/БРА та розвитком SARS-CoV-2 може свідчити потужна взаємодія рецептор-зв'язувального домену тяжкого гострого респіраторного синдрому із рецептором АПФ-2. А збільшення експресії рецепторів АПФ-2, прикріплених до поверхні ендотеліальних клітин, посилює здатність SARS-CoV-2 проникати до легень. Проте вільні циркулюючі форми АПФ-2 можуть інактивувати SARS-CoV-2 шляхом припинення зв'язування з мембранними рецепторами АПФ-2 та, як наслідок, запобігти потраплянню до легень.

Резюме

Эффективен ли спиронолактон для профилактики атипичной пневмонии, вызванной COVID-19, у пациентов с гипертензией?

В. Е. Сабаша¹, О. А. Алифер¹, Э. Н. Захарец²¹Национальный медицинский университет имени А. А. Богомольца, Киев, Украина²МЦ «Превентклініка», Киев, Украина

Пациенты, страдающие гипертензией, входят в группу повышенного риска заболеть SARS-CoV-2. Существует неподтвержденная гипотеза, что препараты для лечения гипертензии – иАПФ и БРА – могут привести к развитию осложнений у таких больных. По последним данным, альтернативой может стать переход на калийсберегающий диуретик спиронолактон благодаря его несколько иному механизму действия, который, к тому же, имеет благоприятные профиль безопасности и соотношение пользы/риска.

Ключевые слова: COVID-19, артериальная гипертензия, спиронолактон

Наразі стало відомо про створення нового лікарського засобу – людського рекомбінантного розчинного АПФ-2 для боротьби із COVID-19. Застосування цього препарату може посилити захисну дію АПФ-2 завдяки сполученню мембранних рецепторів АПФ-2 із SARS-CoV-2. Однак точних даних на підтвердження ефективності препарату ще замало, він виробляється у недостатніх масштабах та недоступний на фармацевтичному ринку.

Також з'явилися дані, що інший клас антигіпертензивних препаратів – калійзберігальні діуретики – та його основний представник спіронолактон збільшують експресію АПФ-2 у плазмі крові в 3–5 разів. Теоретично спіронолактон здатен зменшити експресію АПФ-2 на поверхні легневих клітин, оскільки, на відміну від іАПФ/БРА, він не діє у ренін-ангіотензин-альдостероновій системі легень. З огляду на відмінності в активності АПФ-2 у плазмі крові та на поверхні клітин, використання іАПФ/БРА може бути фактором ризику розвитку ускладнень, але потрібні більш надійні дані.

З вищенаведеного можна зробити висновок, що перехід з іАПФ/БРА на спіронолактон в окремих випадках може виявитися рятівним рішенням. Адже він здатен запобігти негативним наслідкам відміни іАПФ/БРА та одночасно збалансувати рівень АПФ-2 у плазмі крові та клітинній мембрані. До того ж, відомо про підтверджений доказами профіль безпеки та позитивну оцінку співвідношення користі й ризику.

Summary

Is spironolactone effective in preventing atypical pneumonia caused by COVID-19 in patients with hypertension?

V. Ye. Sabadash¹, O. O. Alifer¹, E. N. Zakharets²,¹O. O. Bohomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine²MC «Preventclinic», Kyiv, Ukraine

Patients with hypertension are at increased risk for SARS-CoV-2. There is an unconfirmed hypothesis that drugs for the treatment of hypertension – ACE inhibitors and ARBs – may cause complications in these patients. According to the latest data, possible alternative approach is switching to the potassium-sparing diuretic spironolactone due to its slightly different mechanism of action, which also has a favorable safety profile and benefit/risk ratio.

Key words: COVID-19, arterial hypertension, spironolactone

Адаптовано за *Am J Physiol Endocrinol Metab* 318: E587-E588, 2020; DOI:10.1152/ajpendo.00136.2020.